

Asia: VM048:00/2017, VM/1353/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi kuntien ja maakuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Luonnoksesta yleisesti

Tämä lausunto on valmisteltu yhteistyössä Tilikunta Oy:n osakaskuntien (Kaarina, Lieto, Paimio & Sauvo) kesken.

Lakiesityksen tavoite on oikein hyvä: saada luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa automatisoidusti ja aikaisempaa nopeammalla aikataululla kuntien ja maakuntien taloudesta päätöksenteon tueksi. On kuitenkin kiinnitettävä huomioita kerättävän tiedon olennaisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen, ettei kerättäisi epäolennaisia tietoja.

Esitetyn toimintamallin aiheuttamat vaikutukset

Siirtymä-/käyttöönottovaihe vaatii paljon työtä sekä järjestelmätoimittajilta että kuntien taloushallinnolta/palvelukeskuksilta.

Kuulostaa hankalalta, jopa mahdottomalta, että Valtiovarainministeriön vahvistaisi vuosittain voimassa olevan lainsäädännön, ohjeistusten ja edellä mainitun yhteistyön perusteella kerättävät taloustiedot ja raportoinnissa käytettävät tekniset määritelmät. Määrityksissä pitäisi pyrkiä pitkäjänteisyyteen, joka mahdollistaisi vertailtavuuden vuosien välillä ja on tärkeää myös taloustietojärjestelmän määritysten kannalta. Onko muutokset tarpeen vahvistaa laissa? Riittäisikö kevyempi menettely? Ei muutoksia vuosittain.

Uudistus ja vuosittaiset muutokset edellyttäisivät jatkuvia muutoksia järjestelmätoimittajilta, jotka maksattavat ne kunnilla. Mahdollisten muutosten toteuttaminen vaatii riittävästi/paljon aikaa, esim. raportoitavat tiedot on oltava taloustietojärjestelmässä tiedossa, kun raportoitavan vuoden talousarviota laaditaan.

Olisi hyvä saada perusteluja saavutettavista säästöistä. Samanaikaiset uudistukset eivät näkemysemme mukaan alenna kuntien investointi- tai/ja käyttötaloustaloukskustannuksia, koska ne kohdistuvat eri taloustietojärjestelmän osiin.

Kerättävän tiedon perusteella laadittavien raporttien ja tilastojen tulisi olla niin selkeässä ja ymmärrettävässä muodossa, että kunnat pystyisivät hyödyntämään niitä ilman maksullisten asiantuntijoiden/yritysten palveluja.

Esitetyn toimintamallin vastuiden selkeys

Ei erityistä mainittavaa.

Esitetyn toimintamallin toimeenpanon edellyttämät toimenpiteet kunnissa

Uudistus edellyttää muutoksia ja kehitystyötä järjestelmätoimittajilta, jotka maksattavat ne kunnilla. Uusien tietosisältöjen määrittäminen vaatii riittävästi/paljon aikaa, esim. raportoitavat tiedot on oltava taloustietojärjestelmässä tiedossa, kun raportoitavan vuoden talousarviota laaditaan.

Riittääkö järjestelmätoimittajien resurssit (pienillekin) kunnille ja riittääkö kuntien henkilöstöresurssit ja ovatko tietojärjestelmät ajan tasalla.

Jotta saavutettaisiin asetetut tavoitteet, se edellyttää onnistumista monella tasolla:

- tietosisältöjen määrittely onnistuu: oleelliset & oikeat tiedot, ei saa laajeta liian laajaksi
- ohjelmistotoimittajat ymmärtävät tietosisällöt oikein ja järjestelmät ehditään uudistaa ja testata
- kunnat ymmärtävät tietosisällöt ja tavoitteet yhdenmukaisesti
- riittävästi aikaa

Millaista tukea tarvittaisiin esitetyn raportointimallin onnistuneeseen toimeenpanoon

Yksiselitteiset ja selkeät ohjeet ja määrittelyt kerättävän tiedon yksilöimiseksi ja ohjelmistotoimittajien työn mahdollistamiseksi, jotta kuntien tiedot olisivat oikeasti sisäisen ja ulkoisen laskennan osalta vertailukelpoisia.

Uudistuksista aiheutuneiden kustannusten jako tulisi toteuttaa sen mukaan kenen tarpeisiin järjestelmää uudistetaan. Nyt kustannukset tuntuvat kaatuvan kunnille, erityisesti tietojärjestelmien uudistustarpeesta johtuen.

Hölsö Jaana
Paimion kaupunki - Hallintopalvelut